

De gevolgen van de taktiek der „linkschen” waren (niettegenstaande ook dáár niet alles ging zooals het moest): eenheid en eenswillendheid van de kommunistische partij (K. A. P.) innerlijke versterking van deze partij en van den arbeidersbond — vooruitgang van het kommunisme.

Wij zeggen u: niet slechts theoretisch, niet slechts historisch-materialistisch is de taktiek van de „linkschen” de beste, ook praktisch heeft zij bewezen de beste te zijn. Zij is juist daarom praktisch beter omdat hare theorie beter is.

Bedrijfsorganisaties en een daarop gebouwde arbeidersbond, een antiparlementaire, niet-dictatoriale partij als de K. A. P. D., eenheid van beiden — en beiden nastrevend en vormend, door woord en daad, door theorie en strijd, de klasse-dictatuur van het proletariaat: dat is dus blijkbaar, zoowel praktisch als theoretisch, de weg naar de overwinning.

De weg van Moskou, van de V. K. P. D. en van de Derde Internationale is blijkbaar de weg naar de nederlaag, naar den ondergang.

Arbeiders van Duitschland, Engeland, West-Europa en Noord-Amerika!

Slechts als gij gezamenlijk de wetenschappelijke, d.w.z. historisch-materialistische, op de klassenverhoudingen berustende, taktiek volgt, is uwe overwinning zeker! Alleen zulk een wetenschappelijke taktiek kan u ook de eenheid brengen.

Vereenigt U, arbeiders van Duitschland, Engeland, West-Europa en Noord-Amerika in de K. A. P. D. of in partijen, die op denzelfden grondslag rusten als de K. A. P. D. en in arbeidersbonden als de Duitse Algemeene Arbeidersbond.

DE ORGANISATIE VOOR DEN KLASSENSTRIJD VAN :: HET PROLETARIAAT ::

DOOR

H. GORTER

UITGAVE
DER
KOMMUNISTISCHE ARBEIDERSPARTIJ (K. A. P.)
IN NEDERLAND
1922

De organisatie voor den klassenstrijd van het proletariaat

DOOR

H. GORTER

I. DE BEDRIJFS-ORGANISATIE.

De Algemeene Arbeiders-Bond.

Het zwakste punt van de Duitsche en van de wereldrevolutie en een van de voornaamste oorzaken van hare nederlaag is, dat zij niet volgens een wetenschappelijke, d.w.z. historisch-materialistische taktiek wordt geleid. Men heeft bij het bepalen der taktiek niet in de eerste plaats en vaak in 't geheel niet gevraagd naar de productie- en klasseverhoudingen in Duitschland, West-Europa en Noord-Amerika.

De voornaamste schuld daarvan ligt bij de Russen Lenin, Sinowieff, Radek e.a. en bij de geheele Derde Internationale.

Dezen zeiden eenvoudig: Doet Rusland na!

Doet in die zéér kapitalistische (immers door het bankkapitaal beheerschte) staten met sterk ontwikkelde industrie den achterlijken landbouwstaat na!!

En dat deed men!!!

En anderen, even dom, riepen: Maakt maar een arbeidersbond en schaft de partijen af.

Alsof wij leefden in de Vereenigde Staten, die, wat politieke bewustheid betreft, zoo achterlijk zijn!

Geen wonder, dat wij niets dan nederlagen lijdten en dat de wereldrevolutie niet vooruit komt.

Want hoe zou men kunnen overwinnen zonder een taktiek, die op de klassenverhoudingen, op het historisch materialisme berust?

Hieronder zal ik de noodzakelijkheid van een kommunistische partij zooals de K.A.P. in Duitschland is en van een taktiek als die der K.A.P.D.

voor West-Europa en Noord-Amerika theoretisch bewijzen op historisch-materialistische gronden, dat wil zeggen: uit de productie- en klassenverhoudingen van West-Europa en Noord-Amerika.

Want de taktiek van de K. A. P. D. is de eenige, die door de productie- en klassenverhoudingen van West-Europa en Noord-Amerika bepaald is, en elke andere, b.v. die der V. K. P. D. en van de Derde Internationale berust niet op deze verhoudingen en zal daarom steeds tot mislukking leiden 1).

Wanneer die taktiek op wetenschappelijken, historisch-materialistischen grondslag staat, dan, maar ook dan alleen, kan zij ons vooruithelpen.

Slechts dan kan zij allengs alle werkelijke revolutionairen vereenigen. Slechts dan kan de neiging tot splitsing overwonnen worden.

Het eerste feit uit de productie- en klassenverhoudingen, waarop het proletariaat moet steunen, is: Het kapitalisme in een groot deel van het vasteland van Europa is bankroet. En het kapitalisme bedreigt het proletariaat met den ondergang of met de vreeselijkste slavernij. Het proletariaat moet dus het kapitalisme vernietigen. Overwint de revolutie in Duitschland, dan zal het kapitalisme ook in Engeland en Noord-Amerika onhoudbaar worden en het wereldkommunisme is geboren!

De geheele taktiek van het proletariaat moet dus op de revolutie gericht zijn. Alles wat het proletariaat doet, moet de revolutie bevorderen. Welke taktiek moet nu het proletariaat volgen om de revolutie te doen zegevieren?

De Russische taktiek van partij- en leidersdictatuur kan onmogelijk hier de juiste zijn. Want het Russische proletariaat was onbetekenend klein en stond tegenover een zwak kapitalisme. Het was

1) De grootheid van Lenin bestaat niet voor 't minst hierin, dat hij de Russische revolutie en hare taktiek geheel, en reeds lang vóór de revolutie, naar de productie- en klassenverhoudingen in Rusland, in 't bijzonder naar de agrarische verhoudingen, bepaald had.

Het is slechts jammer, dat hij en met hem alle Russen en de geheele Derde Internationale bij het bepalen van de taktiek voor West-Europa en Noord-Amerika met de productie- en klassenverhoudingen van deze werelddeelen in het geheel geen rekening hebben gehouden.

Van historisch materialisme is in de 21 stellingen van Moskou geen spoor te vinden. De klassenverhoudingen in West-Europa, zoo verschillend van die in Rusland, worden zelfs niet genoemd!

De taktiek van Rusland wordt eenvoudig nageaapt en aan West-Europa en Noord-Amerika opgedrongen, wat voor Rusland juist was.

Met noodlottig gevolg natuurlijk. Reeds verbloedt het Duitsche proletariaat, reeds worden partijen als de V. K. P. D. verdeeld door de niet op West-Europeesche werkelijkheid berustende Russische taktiek.

tengevolge van den wereldoorlog gewapend. De bezittende klassen, die het tegenover zich vond, waren verdeeld en zeer zwak. Vele millioenen boeren hielpen het proletariaat. Daarom kon daar een kleine partij (de Bolsjewiki) overwinnen. Zij kon de massa meeslepen. En deze massa behoefde daartoe niet bewust, niet kommunistisch te zijn.

In West-Europa, in Engeland en Duitschland in de eerste plaats, en in de Vereenigde Staten staat een reusachtig proletariaat tegenover een reusachtig kapitalisme. Het proletariaat is zoo goed als ongewapend. En het geconcentreerde kapitaal, het bankkapitaal, vereenigt alle bezittende klassen, ook de kleine burgers en de kleine boeren, tegen het kommunisme. Terwijl het Russische kapitalisme nieuw was en slechts zoo wat bovenop verouderde productie-methoden geplakt, is het West-Europeesche kapitalisme sedert vele eeuwen stevig grondvest in de materiele en in 't bijzonder ook in de ideële wereld der geheele bevolking.

Uit deze eenvoudige en voor ieder zichtbare productie- en klassenverhoudingen volgt, dat hier niet een kleine partij of haar leiders de dictatuur in en na de revolutie kunnen uitoefenen. Daarvoor is de tegenstander veel te machtig en het proletariaat te talrijk.

In Duitschland bijvoorbeeld zijn alle kapitalistische klassen vereenigd tegen het kommunisme, zelfs nu nog in zeer sterke mate! En het proletariaat telt ten minste 70 % der bevolking. Over dezen vijand en over dit geweldige proletariaat kan niet een kleine partij, kan niet een leiderskliek heerschen. In noch na de revolutie.

Hier kan men niet analphabeten, kan men niet de onbewuste massa meeslepen. Hier moet, tegenover den machtigen vijand, het proletariaat klasse-bewustheid bezitten.

Wie moet hier dus heerschen, in en na de revolutie? Wie moet de dictatuur uitoefenen?

De klasse zelf, het proletariaat. Ten minste een overgroot deel ervan.

En zoo is het in Engeland, in de Vereenigde Staten en in geheel West-Europa.

Dit volgt uit de klassenverhoudingen. Dit zegt ons de theorie, het historisch materialisme, dat ons nog nooit bedrogen heeft. Een ieder, ook de eenvoudigste arbeider, kan het zien. Het is de waarheid.

En ik wil hier nu openlijk en met groote duidelijkheid en kracht zeggen datgene, wat tot nog toe slechts zacht gezegd werd, maar dat na de gevolgen der Russische taktiek in West-Europa (na de Maart-actie in Duitschland en de ontredde van de V.K.P.D.) niet meer zacht gezegd mag worden: *Als nu nog de Russische taktiek der partij- en leidersdictatuur wordt gevolgd, na de noodlottige gevolgen, die*

deze in Duitschland reeds heeft gebracht, dan is dit niet meer domheid, maar misdaad. Misdad tegen de revolutie.

Als nu nog partij- en leidersdictatuur in Duitschland, Engeland, West-Europa en Noord-Amerika verdedigd en aangeprezen wordt door Radek, Sinowieff, Lenin en andere Russen en door de Internationale, dan moeten wij tegen hen zeggen: afblijven. De revolutionaire arbeiders van West-Europa, Duitschland en Engeland in de eerste plaats, zullen zelf beslissen en hunne leiding zelf in handen nemen.

Niet de dictatuur van een partij- of een leiderskliek is hier noodig, maar de dictatuur van de klasse, van het grootste deel der klasse.

Dit volgt, men kan het niet genoeg herhalen, uit de reusachtige macht van den tegenstander, uit de talrijkheid van het proletariaat en uit den vreeselijken strijd, dien wij moeten voeren en in steeds sterker mate zullen moeten voeren. Duizendmaal erger dan in Rusland.

Wat beteekent dit dus, dat de klasse zelf de dictatuur moet uitoefenen?

Ten eerste: Dat het overgrootste deel van het proletariaat bewuste kommunisten, doelbewuste strijders moet worden. Maar dat is niet voldoende! Een ongeordende troep kan de dictatuur niet uitoefenen. Een organisatie moet er zijn.

Een organisatie dus van het overgrootste deel van het proletariaat, bestaande uit bewuste kommunisten en beproefde strijders.

Dat is het, wat wij in Duitschland, Engeland, West-Europa, Noord-Amerika noodig hebben. Dat is het wat wij hier op historisch-materialistische gronden, tengevolge van de klassenverhoudingen, behoeven.

Zeker, zulk een organisatie te scheppen, is moeilijk. De vakvereenigingen te vernietigen en in hare plaats zulk een organisatie op te richten, is een moeizame en langdurige taak. Maar is de revolutie hier dan niet moeilijk? Geloofst gij, dat er met kleine, zwakke middelen wat te bereiken is?

Hier is het niet de zaak om met behulp van vele millioenen boeren een zwak, in zichzelf verdeeld kapitalisme omver te werpen — hier is het de zaak om het kapitalisme uit te roeien in zijn geboortegrond Engeland en Frankrijk, dus een eeuwenoud en reusachtig sterk kapitalisme, gezwegen nog van het voorbeeldig georganiseerde kapitalisme van Duitschland en Noord-Amerika.

Hier is het ook niet de zaak om met behulp van een groote maar onbewuste massa het kapitalisme voor een oogenblik te ontwrichten, en daarna, juist door de onbewustheid der massa, de macht weer prijs te geven. Dit heeft de arbeidersklasse reeds meer dan genoeg in

Duitschland, Hongarije, Beieren en de randstaten van Rusland gedaan. Neen, hier is het in de eerste plaats zaak, de macht te behouden.

Als gij denkt, dat dit een gemakkelijke taak is, volgt dan het Russische voorbeeld, de Russische taktiek — zoo niet, zoekt en bewandelt een eigen weg!

Dit onderscheidt ons van Rusland, waar door de klassenverhoudingen, door de hulp van 20 tot 30 millioen arme boeren, partij- en leidersdictatuur met haar nasleep van onverbiddelijke gehoorzaamheid en allerstrengste centralisatie noodig was.

Wat wij behoeven is een organisatie van millioenen, van vele, vele millioenen bewuste kommunisten. Zonder deze overwinnen wij niet.

Dit probleem moeten wij oplossen.

Dat wil zeggen, kameraden, dat nu het eigenlijke werk, zoowel als de eigenlijke strijd pas begint. Alles wat er tot nog toe geschied is, van 1848 tot 1917, van Marx tot aan de Russische revolutie, was slechts voorbereiding, was slechts voorspel. Het eigenlijke komt eerst nu.

Het proletariaat, het geheele proletariaat in West-Europa en Noord-Amerika, of althans de groote meerderheid ervan, moet zich nu verheffen, zich verheffen tot een geweldige hoogte van intellectueele en moreele kracht.

Want hier, in West-Europa en de Vereenigde Staten, zal de werkelijke proletarische revolutie plaats hebben. Niet, zooals in Rusland, een slechts gedeeltelijk proletarische en voor verreweg het grootste deel boersch-democratische revolutie, neen, een zuiver proletarische.

Het geheele proletariaat moet zich verheffen tot een geweldige hoogte, althans de groote meerderheid ervan. Niet slechts een leiderskliek. Ook niet slechts een partij.

Eindelijk is de tijd gekomen voor de massa zelf, voor de proletariërs.

De tijd van 1848 tot 1917, de tijd der evolutie, van Marx tot Lenin, was de tijd van de leiders, van enkelen. In het parlement en bij den loonstrijd waren de leiders hoofdzaak, de voornaamste kracht. Ook de intellectueelen en de theoretici. Want er moest onderhandeld worden en dat is de zaak der leiders. De weg moest gezocht worden en dat is de zaak der theoretici. Maar nu komt de massa zelf, komt het proletariaat zelf ten tooneele. Hier, in deze landen. Het moet zelf handelen, man voor man, vrouw voor vrouw. De daad zal beslissen. Hun daad. Daardoor neemt de beteekenis der leiders naar verhouding af. Het proletariaat, de arbeiders en arbeidsters, komen met de vroegere leiders op één lijn te staan. Met de leiders, de theoretici, de intellectueelen. Ja, zij zullen dezen overtreffen. Het proletariaat, de proletariërs zullen zich verheffen tot een hoogte en een kracht, waarbij de glans van alle vroegere burgerlijke revoluties verbleekt.

Dit moet gebeuren, omdat de overwinning noodzakelijk is en op andere wijze de overwinning niet mogelijk is. Daarom zullen zij zich verheffen. Zij doen het reeds.

De proletariërs, de groote meerderheid van hen, moeten goede kommunisten worden, doelbewuste strijders. En die groote meerderheid moet een organisatie hebben, waarmede het de overwinning kan afdwingen. Hoe bereiken wij dit doel? Langs welken weg? Welke organisatie kan daartoe dienen?

Het zijn weder de productieverhoudingen en de klassenverhoudingen van onze West-Europeesche en Noord-Amerikaansche (niet Russische), sterk kapitalistische, door trusts en bankkapitaal beheerschte, imperialistische maatschappij, die ons het antwoord geven!

„Nooit was (dit tusschen haakjes) het sterkste wapen, dat onze beide leermeesters Marx en Engels ons hebben gegeven, het historisch materialisme, van grooter beteekenis voor ons dan thans. De meerwaarde- en de klassenstrijdtheorie behoeven geen bewijs meer in tijden, wanneer de wereld bankroet is omdat de arbeid geen waarde meer voortbrengt, in tijden, wanneer de klassen elkander met de wapens bestrijden. Maar het historisch materialisme kan ons nu nog elken dag, elk uur in West-Europa en Noord-Amerika den weg wijzen. Het zal ons tot de overwinning leiden.

De oeconomische inrichting, de productieverhoudingen van onze maatschappij, geven ons het antwoord, als wij vragen: Welke organisatie hebben wij noodig?

Zij zeggen: de vakverenigingen kunnen het niet zijn. Want ten eerste zijn het ouderwetsche wapens uit den tijd der evolutie. Het zijn *vakverbonden*.

Maar ten tweede maken zij het proletariaat, de proletariërs, de millioenen en nog eens millioenen, niet tot vrije strijders, niet tot bewuste kommunisten zooals het proletariaat die noodig heeft. Want de geheele inrichting van deze organisaties, die in den tijd van de vreedzame ontwikkeling de juiste was, maakt hen tot slaven van de leiderskliek en van de verhoudingen in de vakverenigingen. Vrije, moedige strijders zijn tot nog toe altijd in de vakverenigingen verstikt, zij zijn daar niet mogelijk.

In de jaren der stijgende wereldconjunctuur *moesten* de vertegenwoordigers der arbeiders alle macht in handen krijgen. Want zij en zij alleen konden en moesten in het parlement en met de werkgevers *onderhandelen*. Daardoor kregen zij vanzelf alle macht. Daardoor werden alle organisaties, partijen en vakverenigingen op hen ingesteld, op hun macht, hun blijvende macht. Dat moest zoo zijn in den tijd der evolutie. En het was goed, dat het zoo was. Maar het is anders

in den tijd der revolutie. Dan moeten de arbeiders zelf handelen. Dan wordt verkeerdt wat te voren goed was.

De vakverenigingen konden bovendien reeds vóór de revolutie geen strijd meer voeren tegen de trusts en den staat! Zij waren toen reeds verouderde wapens, waard om (in West-Europa en Noord-Amerika) in de rommelkamer geworpen te worden.

Tegen de trusts van nu en den staat van nu (de witte garden, Stinnes, de Orgesch) kunnen zij in 't geheel niet op.

Dus zijn de vakverenigingen op historisch-materialistische gronden niet de organisaties, die het proletariaat voor de overwinning noodig heeft.

Welke dan?

De productieverhoudingen, die steeds in zichzelf de oplossing en ook de verlossing dragen, geven niet slechts een ontkennend, maar ook een bevestigend antwoord. En dit antwoord luidt:

Het zijn de bedrijven, niet meer de beroepen, die de kracht uitoefenen en de macht hebben in de nieuwe, de tegenwoordige maatschappij. En die dus ook de macht aan het proletariaat geven, wanneer dit zich in hen organiseert.

In onze moderne West-Europeesche en Amerikaansche, door trusts en bankkapitaal beheerschte, imperialistische wereld organiseert het kapitaal zich niet meer naar beroepen, maar naar bedrijven.

Organiseerde het zich tot voor kort naar beroepen: alle electriciteitswerken tezamen, alle chemische fabrieken tezamen, *nu* gaat het anders,

De organisatie van Stinnes etc. is niet alleen meer (zooals Rathenau het noemt) horizontaal, maar ook vertikaal. Wat beteekent dit?

Men organiseert allerlei soorten van productiegebieden tezamen. Men voegt mijnen, metaalfabrieken, machinefabrieken, electriciteitswerken, spoorwegen, reederijen, havenwerken tezamen. En dat doet men niet meer naar de beroepen. Men laat vaak groote deelen van eenzelfde beroep er buiten, buiten het verband, buiten beschouwing. Men neemt slechts de *bedrijven*, die men noodig heeft 1). In de bedrijven ligt nu de kapitalistische kracht. De productieverhoudingen bewijzen het. In het bijzonder is dit het geval in den faillieten Duitschen staat; in de failliete staten in het algemeen. Daar scheidt het kapitaal achter den faillieten staat een nieuwen. In de bedrijven, in de nieuwe reusachtige bedrijvencomplexen. Daarop steunt nu het kapitaal. Daarmede hoopt het zijn leven te redden, niettegenstaande zijn staat bankroet is. Dit wijst reeds aan het proletariaat de middelen, die het gebruiken moet.

1) Deze ontwikkeling was reeds vóór den oorlog begonnen, is echter thans in het onmetelijke voortgeschreden (in Engeland, Duitschland, etc.).

Maar ook de revolutie zelf leert het. Waren het vakvereenigingsmannen, die streden? Trokken de proletariërs naar vakvereenigingen gegroepeerd in den strijd in 1918, 1919, 1920 en 1921? Neen, duizendmaal neen. Zij streden in de bedrijven en naar bedrijven gegroepeerd.

Hiervoor zijn ook historische, historisch-materialistische gronden:

Het proletariaat staat, werkt, leeft tezamen in de bedrijven.

En de bedrijven zijn in Duitschland thans zoo reusachtig, dat zij vanzelf reeds een legerkorps vormen.

Ook in de Russische revolutie streden niet vakvereenigingen, maar bedrijfsorganisaties. Dank zij dezen overwon de Russische revolutie.

Uit al deze oorzaken volgt reeds voor ieder, die denken kan, dat de bedrijfsorganisatie *de* organisatie is voor de West-Europeesche en Noord-Amerikaansche revolutie.

Maar de eigenlijke, uit de productieverhoudingen voortspruitende oorzaak komt nu eerst: *In de bedrijven beteekent de proletariër zelf iets.* Daar is hij strijder omdat hij er arbeider is. Daar kan hij zich als vrije mensch, als vrije strijder uiten. Daar kan hij in de debatten, in den strijd, elken dag, elk uur werkzaam zijn. Daar kan hij, omdat de revolutie van de bedrijven uitgaat, met de daad, met het wapen strijden. Daar kan hij dus, daar kan iedere proletariër, dus het geheele proletariaat tot bewuste kommunisten, tot werkelijk volledige revolutionairen worden. Wat hij in de vakvereeniging niet kan.

En dat is het, wat wij noodig hebben.

Verstikt de vakvereeniging in iederen proletariër den strijder, den vrijen mensch, moet zij hem verstikken door hare organisatie, door hare statuten waaraan niet te tornen valt — de bedrijfsorganisatie wekt den strijder, den vrijen mensch in iederen proletariër. En stelt hem in staat, zich van de tyrannieke leiders te bevrijden. Juist omdat hij in de eerste plaats in zijn bedrijf strijdt! En daar, zoo noodig, met zijn leiders kan afrekenen. Dus: omdat de bedrijfsorganisatie de organisatievorm van het modernste kapitalisme is; omdat het failliete kapitalisme zich in 't bijzonder in bedrijven organiseert en daarop zijn nieuwe leven wil bouwen; omdat de revolutie zelf ons leert, dat zij bedrijfsgewijze tot stand wil komen — en ten slotte en voornamelijk omdat het geheele proletariaat zich slechts in de bedrijfsorganisaties tot bewuste kommunisten, tot werkelijke strijders voor de revolutie kan opwerken — dáárom is de bedrijfsorganisatie de eenig juiste organisatie voor de revolutie.

Dit is het antwoord, dat de theorie ons geeft, de theorie, de eenige weg om tot de praktische waarheid te komen.

Het spreekt vanzelf, dat de bedrijfsorganisaties van één gemeente, van één provincie, van één land zich moeten vereenigen. Ook zal het

nuttig zijn nog onderverdeelingen naar de industrieën te maken. Over deze details behoeven wij hier niet te spreken. Dat uit de bedrijfsorganisaties gemakkelijk de sowjets zullen voortkomen, ook daarop behoeven wij niet in te gaan 1).

Vernietiging dus van de vakvereenigingen, van deze broeinesten van slavernij en oprichting in hare plaats van bedrijfsorganisaties, van daarop steunende industriebonden en, alle tezamen gevat, van een bond als de Duitse Algemeene Arbeidersbond, terwijl ten slotte de arbeidersbonden van alle landen in een internationaal verbond vereenigd worden — dat is de weg naar de revolutie, naar de overwinning.

II. DE KOMMUNISTISCHE POLITIEKE PARTIJ.

Nu wij de organisaties kennen, die in plaats van de vakvereenigingen het geheele proletariaat of althans het grootste deel ervan, moeten omvatten en tot bewuste strijders en kommunisten maken en het proletariaat daardoor zoodanig moeten versterken, dat het de macht verovert, nu rijst de vraag: Is die organisatie voldoende? Of is tot dat doel ook nog een politieke kommunistische partij noodig?

Ook deze vraag moeten wij met de uiterste zorgvuldigheid onderzoeken. Want evenals van de beantwoording der vraag: Welke organisatie kan de groote meerderheid van het proletariaat tot bewuste strijders maken, zoo hangt ook van het antwoord op deze vraag de geheele revolutie af.

En ook deze moeten wij, willen wij de waarheid vinden, slechts in verband met de klassen- en productieverhoudingen beantwoorden. Slechts op dezen grondslag, niet door subjectieve gevoelens, sympathieën en antipathieën (zooals de anarchisten, syndicalisten en huns gelijken) en zelfs niet door nabootsing der Russische revolutie (zooals de Russen en de Derde Internationale) vinden wij haar.

Hier echter moeten wij niet zooals bij de eerste vraag, in de eerste plaats op de macht en de concentratie van het bankkapitaal, van het imperialisme, van de burgerlijke klassen letten, maar op de omstandigheden van het proletariaat zelf. Want bij de vraag of de in de bedrijfsorganisaties georganiseerde massa van het proletariaat zonder meer de revolutie tot stand kan brengen, wordt over de kwaliteit van het proletariaat zelf geoordeeld.

Is de toestand, de klasse-toestand van het proletariaat, van het meerendeel ervan, zoo, dat de organisatie naar bedrijven, in industriele

1) Men leze hierover, en in 't algemeen over het vraagstuk van de vereeniging der bedrijfsorganisaties de brochure: De Algemeene Arbeidersbond.

bonden en in een algemeenen bond voldoende is om de ontwikkeling van zijn kommunistisch inzicht, zijn bevrijding, de revolutie en de overwinning te bereiken?

De revolutionnaire arbeider legge zich deze vraag voor!

Hij stelle zich de klasse-verhoudingen van het proletariaat voor oogen, die hij uit zijn onmiddellijke omgeving kent. Hij denke aan de opvoeding, de huisvesting, de voeding, aan het leven van den arbeider. Het is zeker, dat iedere arbeider, als hij dit objectief, zonder vooroordeel doet, antwoorden zal: Neen, de bedrijfsorganisatie is nog niet voldoende om het meerendeel van het proletariaat bewust-kommunistisch te maken en ook niet om het te bevrijden en tot de overwinning te voeren.

Want het meerendeel van het proletariaat is slecht gevoed, woont slecht, is overwerkt, heeft geen vrijen tijd om zich te ontwikkelen. Het is slecht onderwezen, heeft maar zeer spaarzame kennis en is in 't bijzonder in zulk een geestelijke afhankelijkheid van zijn geboorte af (en als klasse sedert vele eeuwen), dat het den weg naar de vrijheid niet slechts niet ziet, maar daar zelfs nog niet aan durft te denken.

Dit kan door niemand betwijfeld worden.

Hieruit volgt dus, dat, ook wanneer het proletariaat, het grootste deel er van, zich in bedrijfsorganisaties vereenigde, deze zwakheden een groot deel van dit grootste deel nog zouden aankleven. Nog langen tijd.

Wat zou — en zal — daarvan het gevolg zijn voor de bedrijfsorganisatie en het daarin georganiseerde deel van het proletariaat?

Er zullen vele schadelijke gevolgen uit dezen toestand van het proletariaat voor de bedrijfsorganisaties ontstaan. Vele gevaren.

Ten eerste: Het groote meerendeel van het proletariaat heeft door zijn bijzonderen toestand als klasse dringend behoefte aan kleine verbeteringen en hervormingen en aan tegenstand tegen het slechter worden van zijne levensvoorwaarden. Zoo ellendig is zijn leven, dat het altijd, ook in de revolutie, daarnaar zal verlangen en daarvoor strijden. Daarom zal het de revolutie af en toe en voor korten tijd daarvoor opofferen. Het zal zijn bedrijfsorganisaties en zijn arbeidersbond ook daartoe brengen en daartoe gebruiken. Oppertunisme en reformisme bedreigen de bedrijfsorganisatie en den arbeidersbond en het in hen georganiseerde deel van het proletariaat.

De bedrijfsorganisatie en de arbeidersbond zijn dus altijd blootgesteld aan het gevaar, de revolutie te saboteeren ter verkrijging van kleine verbeteringen, om een schijn van macht te veroveren, om het aantal leden door het opnemen van onzuivere elementen te vergrooten enz. enz.

Er is dan ook niet aan te twifelen, dat zelfs vele leden van de Duitsche Union, evenals vele anarchisten en syndicalisten, de kommunistische partij niet willen, omdat deze de revolutie boven de hervormingen plaatst.

Ten tweede bestaat het groote gevaar van het individualisme in de bedrijfsorganisaties. Door gebrek aan kennis, door egoïsme enz. zal het individu, b.v. de leider in het bedrijf, zichzelf, zijn belang (als leider) boven de revolutie stellen. Hetzelfde zal een bedrijf doen, een plaatselijke of een landelijke bond. De eenheid, voor de revolutie zoo noodig, verdwijnt. Men ziet dit reeds hier en daar in Duitschland.

Een derde gevaar dreigt: Het utopisme. Door onvoldoende kennis van de werkelijkheid overschat het deel van het proletariaat, dat in den arbeidersbond georganiseerd is, zijn macht. Arbeiders in belangrijke bedrijven als bijvoorbeeld de spoorwegen, het transportbedrijf, het mijnbedrijf, meenen, dat zij alleen de revolutie, die in West-Europa en Noord-Amerika slechts door het gezamenlijke proletariaat gewonnen kan worden, kunnen winnen.

En ten slotte — en dit is de voornaamste reden waarom bedrijfsorganisatie en arbeidersbond niet voldoende zijn — groote deelen van het proletariaat ontbreekt het aan voldoende kennis. Zij weten niet genoeg van oeconomie en politiek, van de nationale en internationale politieke en oeconomische gebeurtenissen, van haar samengang en van haar invloed op de revolutie. Zij kunnen daar niet van weten door hun toestand als klasse. Daarom kunnen zij niet te rechter tijd handelend optreden. Zij handelen als zij niet, zij handelen niet wanneer zij wèl handelen moeten. Zij zullen zich zeer vaak vergissen.

Al deze zwakheden van het proletariaat zijn gevolgen van zijn toestand als klasse. Met deze zwakheden *moet* onze taktiek rekening houden. Doen wij dit niet, dan zullen zij ons de vreeselijkste nederlaag berokkenen.

Voor een groot deel van het proletariaat kunnen die zwakheden zelfs niet *veranderd* worden, zoolang het kapitalisme bestaat.

Hoe kunnen wij deze zwakheden van de bedrijfsorganisatie, die het meerendeel van het proletariaat moet omvatten, doen verdwijnen, hare gevolgen verzachten?

Hoe kunnen wij ons voor het opportunisme, het individualisme, het utopisme van de bedrijfsorganisatie, voor de geringe kennis van een deel van het proletariaat hoeden?

Er is een middel.

Want niet *alle* proletariërs hebben te weinig kennis. En niet allen, in 't bijzonder niet zij, die grondige kennis hebben, zijn oppertunisten,

individualisten en utopisten. Speciaal onder het Duitsche proletariaat zijn er velen, die niet slechts door hun gevoel echte revolutionairen zijn, maar die ook groote en diepe kennis hebben, politieke en economische. Marx en Engels, Kautsky, Mehring, Bebel, Luxemburg en vele anderen hebben niet vergeefs onder hen geleefd. Nog steeds geldt hierom het woord van Marx; Het Duitsche proletariaat is aan een proletarische, een werkelijk proletarische revolutie, het meest toe.

De klassenverhoudingen, de geweldige vlucht van het kapitalisme hebben gedurende de laatste zeventig jaren dit deel van het proletariaat in staat gesteld, zoo ver omhoog te komen. Een ander, grooter deel echter hebben zij teruggehouden. De verdeling in arbeidersbond en partij is dus een natuurlijk gevolg van de productieverhoudingen, van de inwerking van het kapitalisme op het proletariaat, dat daardoor in verschillende lagen verdeeld werd.

Het deel van het proletariaat, dat groote en diepe kennis heeft, te vereenigen in een organisatie, deze organisatie te maken tot eene grondig begrijpende en revolutionair handelende, haar in dienst te stellen van de revolutie en alléén van de revolutie, van het geheele proletariaat en alléén van het proletariaat, van de bedrijfsorganisatie en van den arbeidersbond — dat is het middel, dat alle genoemde zwakheden van de bedrijfsorganisatie, van het proletariaat, opheft of verzacht.

En deze organisatie is de kommunistische politieke partij, indien zij de werkelijk revolutionaire kommunistische partij, de goede partij is, indien zij de waarlijk wetenschappelijke, op de klassenverhoudingen van West-Europa en Noord-Amerika berustende, taktiek aanneemt.

Want zij kent de oeconomie en de politiek, nationaal en internationaal, zij is niet opportunistisch, niet individualistisch, niet utopistisch. Zij is revolutionair, niet slechts in het hart, maar ook in het hoofd. Zij kan dus voorgaan met raad en daad. Zij gaat, als zij haar taak goed opvat, daarmee voor.

Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat in een deel van de bedrijfsorganisatie, van den arbeidersbond, niet evenzeer groote kennis en dezelfde goede eigenschappen als in de partij voorhanden zijn. Immers, alle leden der partij zijn ook leden van den bond. — Het wil slechts zeggen, dat deze elementen in den bond steeds overstemd kunnen worden door de anderen, die nog niet zoo ver zijn als zij. De beste elementen worden in den bond gemakkelijk geïsoleerd en geatomiseerd en hebben daardoor geen kracht. Zij krijgen eerst kracht en vergrooten deze, als zij tezamen georganiseerd zijn 1).

1) Men heeft voorgesteld, geen partijen te vormen, maar fracties in de bonden. Dit leidt tot den chaos en doemt den bond tot machteloosheid.

Wie al deze dingen betreffende het proletariaat en de bedrijfsorganisatie ontkent, die kent of het proletariaat niet, of de zaak is hem geen ernst.

De partij alleen kan „zuiver” zijn. Door den toestand van het proletariaat als klasse.

Zij alleen kan slechts uit werkelijk-revolutionnaire, helder bewuste elementen bestaan.

Zij is de eenige proletarische organisatie, die zoo kan zijn. Door de klassenverhoudingen, waarin het kapitalisme de arbeiders brengt.

En als zij de juiste, op de klassenverhoudingen berustende, taktiek volgt, dan zal zij „zuiver” blijven.

De bedrijfsorganisatie brengt hare leden de meest algemeene kennis bij van de revolutie, b.v. de kennis van het wezen en de beteekenis der arbeidersraden (Sowjets) en van de dictatuur van het proletariaat.

De partij omvat de proletariërs, die een veel grootere en diepere kennis hebben.

Kan de bedrijfsorganisatie, de arbeidersbond, de massa van het proletariaat tot heldhaftige, zich van de revolutie en hare middelen en doeleinden helder bewuste strijders verheffen (juist daardoor, dat zij bedrijfsorganisatie. geen vakvereniging is), de partij daarentegen verzamelt hen, die het helderst inzicht hebben en daardoor de moedigsten en besten zijn, de élite van het proletariaat.

Dit deel van het proletariaat, deze partij, ziet den geheelen strijd vooruit, zij vindt de taktiek en stelt die vast, zij overtuigt het overige deel van het proletariaat, in de eerste plaats den arbeidersbond; zij wil slechts de revolutie, ziet alles van dit gezichtspunt uit, stelt altijd, zowel in den nationalen als in den internationalen strijd, het algemeene belang van de revolutie boven alle andere belangen.

Zij is echter niet, zooals wij straks wegens de beteekenis van deze zaak nog eens zullen uiteenzetten, in West-Europa en Noord-Amerika de heerscheres, de tyran, de diktator van het proletariaat zooals in Rusland. Wij zullen nog eens aantoonen, dat zij dat om historisch-materialistische redenen hier niet kan zijn.

Men zou op zijn best kunnen zeggen: Zij is het brein van het proletariaat, zijn oog, zijn stuurman. Maar ook dat is niet geheel juist. Want dat maakt de partij tot een *deel* van het geheel. En dat is zij hier niet en wil zij hier niet zijn. Zij wil in West-Europa en Noord-Amerika het geheele proletariaat als een zuurdeesem doortrekken, het geheel zich eigen maken en dus het geheel zelf zijn.

Zij wil hier een eenheid worden door de verbinding van zichzelf, de bedrijfsorganisatie en het proletariaat. Ik kom hier straks op terug.

Hoe moet nu een partij zijn, die het proletariaat met raad en daad dient in de revolutie?

Ten eerste moet zij geen parlementaire partij zijn. Want het parlamentarisme was een goed wapen in den tijd der evolutie (1850—1910), toen de leiders de zaak van het proletariaat in handen hadden. Nu het proletariaat zelf moet handelen, zijn de nadeelen van het parlamentarisme grooter dan de voordeelen 1). Want de zwakheid van het proletariaat bestaat hierin, dat het meent anderen voor zich te kunnen laten handelen en dat het zelf dan niet behoeft te handelen. Deze zwakheid wordt door het parlamentarisme in de hand gewerkt.

Ten tweede moet de partij niet streven naar de dictatuur voor zich, maar voor de klasse, voor het geheele proletariaat, voor de groote meerderheid ervan. Ik heb dit in het begin van dit werkje reeds aangetoond, maar ik wil hier nog eens uitvoeriger daarop terugkomen. Want het is een der hoofdzaken voor West-Europa en Noord-Amerika, van even groot gewicht als de bedrijfsorganisatie. En men kan haar dan ook niet genoeg herhalen.

De partij moet niet streven naar partij- (of, wat hetzelfde is, leiders-) dictatuur, maar naar klasse-dictatuur. Dit volgt uit de klassenverhoudingen.

De tegenstander van het proletariaat, het kapitalisme, is hier reusachtig sterk. Een in bankkapitaal en industrie sterk geconcentreerd en imperialistisch kapitalisme. Een kapitalisme, sinds eeuwen stoffelijk en geestelijk geworteld en gegroeid. De geheele bevolking stoffelijk en geestelijk onderwerpend. En vereenigend alle burgerlijke klassen. ook de kleinburgerlijke en kleinboersche.

En daarnaast een haast ontelbaar proletariaat. In Duitschland ten minste 45 millioen, d. i. 70 pCt. van de bevolking. In Engeland en binnenkort in de Vereenigde Staten relatief nog meer. En in geheel West-Europa geweldig in aantal.

Nu bedenke de lezer, bedenke de eenvoudigste arbeider: In al deze landen is er tot nog toe slechts een klein aantal proletariërs, die diepe kennis, alleruiterste konsekwentie der denkbeelden, grooten opofferenden heldenmoed en revolutionnaire konsekwentie van de daad bezitten.

Ook dit kan niemand betwijfelen.

In al deze landen moet de kommunistische partij dus slechts klein zijn. Hier kleiner, daar grooter, maar overal klein in verhouding tot het proletariaat. Geen sekte, maar ook geen massa.

1) Men leze mijn „Open brief aan Lenin”, waarin ik dit bewezen heb.

Dit is dus maar niet een droom, een voorstelling, een fantasie van een „links-kommunist”, arbeiders!

Dit volgt weer geheel uit de klassenverhoudingen, die verhinderen, zooals gij allen weet, dat een zeer groot aantal proletariërs zich groote en diepe kennis verwerft.

Dus overal een kleine partij. Noch een sekte, noch een massa 1).

Kan deze kleine partij den geweldigën tegenstander, het reusachtig gewapende kapitalisme, en tegelijkertijd het geweldige proletariaat beheerschen? Kan zij de dictator, de tyran van beiden, van den vijand — en van het proletariaat zijn? Reeds om de aantallen is het onmogelijk.

Men denke zich een Duitsche partij van 500.000 werkelijk geheel bewuste en heldhaftige kommunisten, de elite van het proletariaat.

Dezen zouden tegenover zich hebben 20 millioen van de burgerlijke klassen.

Gelooft men, dat zij zou kunnen overwinnen, indien niet naast haar een bedrijfsorganisatie, een arbeidersbond met ten minste 10 millioen leden stond, die met allen, die erbij behoorden, ten minste 25 millioen telden? Gelooft men, dat zij zou kunnen overwinnen als zij de dictator, de tyran van deze bedrijfsorganisatie, van deze 25 millioen zou zijn? Wie dat gelooft, die kent West-Europa niet. Men denke toch niet aan Rusland.

Het is waar, dàar overwon een zeer kleine partij. Maar in het kamp der tegenstanders waren daar 25 millioen verraders, de arme boeren. Waar zijn die hier?

En wie het West-Europeesche en Noord-Amerikaansche proletariaat kent, die weet, dat een partijdictatuur nog om andere redenen onmogelijk is! Men denke aan het geestelijk peil van de arbeiders, aan hun verleden in de partij-politiek, aan hun oude vakorganisaties, aan hun individualisme.

De vijand is te machtig, het proletariaat te groot en te ontwikkeld, dan dat een kleine partij beiden zou kunnen beheerschen.

1) Men kan ook hierin reeds het opportunisme van de Derde Internationale zien, die een kommunistische massa-partij wil. Zij moet die ook wel willen, omdat zij geen bedrijfsorganisatie wil en omdat de cellentaktiek voor de verovering van de vakvereenigingen gefaald heeft, zoodat zij geen georganiseerde massa verkrijgt buiten de partij. Met welk gevolg, dat heeft de Maart-actie in Duitschland geleerd. Ik heb er reeds dikwijls genoeg op gewezen, dat een kleine partij in Rusland slechts daarom de tegenstanders en het proletariaat beheerschen kon, omdat zij den steun van de arme boeren had. Maar ook daar is nu te zien, hoe noodlottig het is, als men niet de geheele proletarische klasse als dictator heeft. Men denke aan Kroonstad! Want ten slotte vormen slechts de proletariërs en niet de boeren een betrouwbaren steun.

Dus: niet de partij, maar de klasse zelf, de groote meerderheid van de klasse moet de dictatuur in handen krijgen.

Dat leert ons het historisch materialisme.

En nu, nadat gij, arbeiders, duidelijk gezien hebt, dat anti-parlementarisme, bedrijfsorganisatie en klasse-dictatuur de taktiek vormen, die noodzakelijk uit de productie- en klassenverhoudingen van West-Europa en Noord-Amerika volgt, dat deze dus de wetenschappelijke, de veilige en juiste taktiek is, meet nu hieraan de taktiek van de Derde Internationale, de taktiek van Lenin, Radek, Sinowieff en alle andere „rechtsche" leiders.

Zij willen de cellen en de vakverenigingen, niettegenstaande deze geheel verouderd zijn en den vrijen geest der arbeiders verstikken, zij willen het parlement, dat den arbeider dom en van den strijd afhoudt, dat dus contra-revolutionnair is. Zij willen de partij- en leidersdictatuur, die hier niet alleen slecht en noodlottig zou zijn, maar zelfs geheel onmogelijk is.

Hunne taktiek is onwetenschappelijk, is in tegenspraak met de feiten en *moet* ons tot den ondergang leiden.

Vergelijkt, arbeiders, deze beide wegen en gij zult den juisten kiezen 1).

En meet nu ook hieraan, arbeiders, aan dit alles, de domheid van de anarchisten, syndicalisten en die leden van den arbeidersbond, die geen partij willen 2).

Kunnen zij ontkennen, dat de toestand van het proletariaat slechts een klein deel ervan in staat stelt, diepe en groote kennis te verwerven? Kunnen zij ontkennen, dat dus altijd in de bedrijfsorganisaties velen opportunistisch, individualistisch, utopistisch en te weinig ontwikkeld zullen zijn? Neen. — Dat dus nooit de bedrijfsorganisatie alléén de revolutie maken en leiden kan? Neen. —

En toch willen zij niet de partij, de organisatie van de proletariërs, die diepe en groote kennis hebben!

Toch weigeren zij de eenig mogelijke, op de klassenverhoudingen en het historisch materialisme berustende eenig juiste taktiek.

Waarom?

Omdat zij zelf niet genoeg kennis bezitten. Omdat zij zelf geen historisch-materialisten zijn. Omdat zij zelf evenals de anarchisten en

1) Dat de Russen, Lenin b.v., zoo verkeerd oordeelen, komt daardoor, dat zij West-Europa niet voldoende *kenden*. Zij denken wel historisch-materialistisch, maar zij kunnen het historisch materialisme hier niet toepassen, omdat zij de verhoudingen niet kennen.

2) Zooals de Oost-Saksische afdeelingen van den Arbeidersbond; zooals Otto Rühle en Pfemfert.

syndicalisten tot dat deel van het proletariaat behooren, dat geen voldoende kennis bezit.

Precies zooals de Russen, Radek, Lenin, Sinowieff en het tweede congres der Derde Internationale met hun parlementaire en cellentaktiek, met hun leiders- en partijdictatuur bewijzen, dat zij de West-Europesche en Noord-Amerikaansche toestanden niet kennen, zoo bewijzen de syndicalisten, anarchisten en lieden als Rühle door hun afwijzen van de partij, dat zij hun oordeel niet naar de toestanden, die zij kennen, vormen kunnen, maar naar persoonlijke gevoelens oordeelen.

Beiden dus, zowel de Derde Internationale en de Russen als Lenin, Sinowieff en Radek, als de syndicalisten en anarchisten en hunsgelijken, moeten wij ten sterkste bestrijden. — Geen van beiden hebben zij een op de klassenverhoudingen van West-Europa en Noord-Amerika berustende taktiek.

Dit zijn dus de conclusies, waartoe wij komen: Aan den eenen kant bedrijfsorganisatie en arbeidersbond, de groote meerderheid van het proletariaat omvattend. Aan den anderen kant de kommunistische, niet parlementaire, niet dictatoriale politieke partij.

Zien wij nu, hoe deze samenwerken, een eenheid vormen, hoe zij de dictatuur aan het proletariaat zelf in handen geven kunnen.

III. EENHEID VAN DEN ALGEMEENEN ARBEIDERSBOND EN DE KOMMUNISTISCHE PARTIJ.

Dit is dus onze taktiek voor West-Europa en Noord-Amerika:

Een op bedrijfsorganisaties gebouwde bond, alle arbeiders omvattend, en een partij uit het meest bewuste, het meest daadkrachtige deel van het proletariaat.

Maar nu doet zich een groote moeilijkheid voor.

Wij hebben gezegd: de bedrijfsorganisatie is niet sterk genoeg om alleen de revolutie te leiden en de overwinning te bevechten. Zij is aan vele zwakheden onderhevig.

En anderzijds hebben wij gezegd: de partij kan de dictatuur niet uitoefenen. Zij is tegenover den tegenstander en tegenover het proletariaat te klein.

Dat schijnt een ontzaglijke en onoverkomelijke moeilijkheid te zijn. Want dan hebben wij geen enkele organisatie, die de revolutie kan maken en leiden en de overwinning afdwingen!

Van deze schijnbare moeilijkheid maken onze tegenstanders dan ook gebruik om ons te bewijzen, dat wij geen weg weten, die naar de zege, naar het kommunisme leidt.

Dit is het wat b.v. Sinowieff ons in zijn Toelichting tot de 21

stellingen (zie „Internationale" 11 en 12) voor de voeten werpt, als hij tegen het syndicalisme, de I. W. W. in de Vereenigde Staten enz. polemiseert en ons met dezen op één hoop gooit (of liever: doet, alsof hij niet weet, dat de „linkschen" iets heel anders willen dan de syndicalisten, de I. W. W. enz.) 1).

Maar deze moeilijkheid bestaat niet.

Wat geen van beiden, noch de arbeidersbond, noch de partij, op zichzelf kan bereiken, dat kunnen die beiden tezamen wanneer zij zich vcreenigen.

Het is waar: bedrijfsorganisatie, arbeidersbond alléén kunnen de overwinning niet behalen. En de partij alleen ook niet. Maar beiden tezamen kunnen het.

Want de bedrijfsorganisatie maakt, juist omdat zij organisatie naar de bedrijven is, de proletariërs langzamerhand tot bewuste kommunisten, tot doelbewuste strijders.

Een deel blijft zeker noch onverlicht en moet dat blijven door den ellendigen klassetoestand van het proletariaat. De meerderheid zelfs van den arbeidersbond zal niet tot *volledige* helderheid, tot werkelijk diepe en groote oeconomische en politieke kennis komen.

Maar daar treedt de partij op. Dit weliswaar niet *zeer* groote deel van het proletariaat heeft diepe en groote kennis en raadt en helpt de andere deelen. En het andere deel: de arbeidersbond, de partij.

De arbeidersbond wil de partij. De partij den bond. De leden van de een zijn ook leden van de andere. Beiden zijn dus innig verbonden. En beiden hebben slechts één doel: De revolutie en het kommunisme. En beiden slechts één middel: De dictatuur van het proletariaat, van de geheele klasse,

Maar hoe is dit laatste mogelijk? Hebben wij niet zelf gezegd, dat de meerderheid van het proletariaat geen kennis, geen kracht genoeg bezit?

Het wordt mogelijk door het proces der ontwikkeling, door den strijd.

Het wordt mogelijk door de revolutie zelf.

De arbeidersbond omvat een steeds stijgend deel van het proletariaat, en bij de partij sluiten zich ook langzamerhand de helderste en beste elementen aan.

Als dan de bond en de partij, elk op zijn wijze, elk naar zijn krachten de leden in den strijd opvoedt, dan stijgen deze leden steeds hooger. Tot geestkracht en daadkracht.

1) De syndicalisten en de leden van den arbeidersbond, die van geen partij willen weten, weten ook inderdaad geen weg naar het kommunisme. Want de syndicalisten, de I. W. W., de bedrijfsorganisatie alléén kunnen dien weg nooit bereiken, juist omdat zij geen partij willen.

En als dan ten slotte de bedrijfsorganisatie, de arbeidersbond (evenals thans de vakverenigingen) de groote meerderheid van het proletariaat omvat en een zeer groot aantal van hare leden tot heldere, bewuste kommunisten is geworden en de eenheid met de partij volkomen is, dan is de arbeidersbond aan het proletariaat gelijk, dan is hij het proletariaat. En omdat de bond met de partij één geheel vormt, is dan ook het proletariaat met de partij één geheel.

En dan is de bond, d.i. het proletariaat, zoo hoog gestegen en de eenheid van de partij met het proletariaat zoo groot, dat de dictatuur van het proletariaat, van de klasse zelf, mogelijk is.

Dan is door de eenheid van partij en bond de dictatuur van de klasse bereikt. Dan zullen ook uit den bond en uit de partij, dat wil dus zeggen uit het proletariaat zelf, de leiders en de sowjets voortkomen. Dan is het doel van den geheelen strijd hier in West-Europa en Noord-Amerika bereikt, namelijk de dictatuur van het proletariaat zelf, zonder welke hier in West-Europa en Noord-Amerika wegens de klassenverhoudingen, op historisch-materialistische gronden, geen overwinning, geen kommunisme mogelijk is. Dan is geen partij- of leidersdictatuur meer noodig of mogelijk.

Dat is dus, arbeiders van Duitschland en Engeland, West-Europa en Noord-Amerika, ons plan, het plan der „linkschen," van de oppositie in de Derde Internationale 1).

Dat is het, arbeiders van Duitschland en Engeland, van West-Europa en Noord-Amerika en van de geheele wereld, waar de „links-kommunisten" naar streven.

Hunne middelen zijn: 1. Samenvatting van alle arbeiders, van de groote meerderheid van het proletariaat, in den arbeidersbond. 2. Der helderbewuste arbeiders in de partij. 3. Eenheid van bond en partij.

En hun doel is: De dictatuur van de klasse, van het proletariaat zelf.

Bevalt U dit, arbeiders van West-Europa en Noord-Amerika? Bevalt het u niet beter dan de partij-dictatuur van de Russen (die dàar noodzakelijk was) en van de Derde Internationale?

Het maakt weinig uit, kameraden, of het u bevalt. Want het is noodzakelijk, wat wij hier zeggen. Uit de klassenverhoudingen in West-Europa en Noord-Amerika volgt het.

Een opmerking nog: Moet de partij de *grootste* macht krijgen? Of moet de bond misschien zoo sterk en stevig worden, dat *hij* het overwicht verkrijgt? Wij kunnen het niet weten. Het hangt grotendeels van het beloop der revolutie af. De vraag is ijdel en doelloos. Alles,

1) Noot bij de vertaling. Toen deze brochure werd geschreven, had de K. A. P. D. zich nog niet van de Derde Internationale gescheiden en was ook de Nederlandsche K. A. P. nog niet opgericht.

wat wij kunnen doen is: beiden en de eenheid van die beiden te bevorderen.

Dit is dus de volledig duidelijke, een gesloten geheel vormende, voor iedereen proletariër begrijpelijke taktiek der „linkschen”, het duidelijke plan van den weg tot de revolutie.

Bedrijfsorganisatie en bond eenerzijds, de partij anderzijds. Eenheid van beiden! En door die beiden en door hunne eenheid: de klasse-dictatuur.

Er is geen duidelijker taktiek, geen duidelijker plan mogelijk.

Als dus Sinowieff en de Derde Internationale in 't algemeen ons vragen (in de toelichting tot de 21 stellingen), ons „linkschen” vragen, wie dan hier naar onze meening in den overgangstijd naar het kommunistisme voor het beheer der productie, voor de volksvoeding, het volks-onderwijs enz. zorgen zal — voor welke zaken naar hunne meening slechts de partij zorgen kan — dan antwoorden wij: de bedrijfsorganisatie en de partij tezamen zullen dat in West-Europa en Noord-Amerika doen. Dat wil dus zeggen voor hem, die ons begrepen heeft: het proletariaat. En als zij ons vragen: wie anders dan de partij zal het roode leger oprichten? Dan antwoorden wij: De bond en de partij tezamen, dat wil zeggen het proletariaat. En als zij ons vragen: Wie anders dan de partij zal de contra-revolutie overwinnen, dan antwoorden wij: In West-Europa en Noord-Amerika de partij en de bond tezamen, dat wil zeggen het proletariaat. En als zij ons vragen: Hoe zal daar dan de ijzeren discipline en de volstreckte centralisatie mogelijk zijn, als de partij geen dictator is? Dan antwoorden wij: de centralisatie en de discipline zullen er zeker zijn. Daarvoor zullen bond en partij tezamen zorgen. Maar precies zooals bij u zullen zij niet zijn. Dat volgt uit de klassenverhoudingen. Uit de aantallen reeds. Want hier is zeventig percent van de bevolking proletarisch, bij u slechts acht percent! Wie niet begrijpt, dat dus hier de discipline en de centralisatie anders zullen zijn dan bij u, die is dom.

En als zij ons vragen: hoe is dan bij u het algemeene plan voor de organisatie der revolutie en voor den weg naar het kommunistisme, en zij honen en beschimpen ons, omdat wij, naar hunne meening, geen plan hebben, dan antwoorden wij: Het ligt slechts aan u zelf, dat gij ons niet begrijpt. Gij ziet alles zoo zeer in het Russische licht, dat gij slechts den Russischen weg mogelijk acht. Maar wij hebben een duidelijk plan en een duidelijken weg: Eenheid van partij en arbeidersbond, dat wil zeggen: van het proletariaat. En dictatuur van het proletariaat.

Wij willen hier nog één ding aan toevoegen voor onze Russische vrienden:

Nadat het proletariaat in Kroonstad tegen u, de kommunistische

partij, is opgestaan, en nadat gij daar en in Petersburg den staat van beleg tegen het proletariaat hebt moeten afkondigen en het hebt moeten bestrijden (wat bij u, evenals uwe geheele taktiek, noodzakelijk was), is toen, ook toen nog niet de gedachte bij u opgekomen, dat het toch beter zou zijn klasse-dictatuur te hebben in plaats van partij-dictatuur? En dat het misschien toch beter zou zijn als in West-Europa en Noord-Amerika niet de partij, maar de klasse-dictatuur kwam? En dat de „linkerzijde” daar misschien toch wel gelijk had?

Mogelijk is die gedachte toen wel bij u opgekomen. Maar wanneer dat ook het geval mocht wezen, dan hebt gij de zaak toch nog altijd niet begrepen. Want klasse-dictatuur is hier niet alleen beter, zij is volstreckt noodzakelijk.

Dit kunt gij het best, behalve om de reeds genoemde redenen, op deze wijze begrijpen: Bij u kondt gij, toen een deel van het proletariaat in Kroonstad en Petersburg tegen u in verzet kwam, de tegenrevolutie nog onderdrukken. Omdat deze bij u zwak is. Bij ons echter zou zij, als een deel van het proletariaat zich tegen ons verhief, overwinnen. Want de tegenrevolutie is bij ons zeer machtig.

Ook daarom dus is de klasse-dictatuur bij ons noodzakelijk, volstreckt noodzakelijk. En partij-dictatuur onmogelijk.

De „linkerzijde” heeft dus niet slechts een duidelijk en goed plan, zij heeft ook het eenig mogelijke en het eenig noodzakelijke. Een plan, tegengesteld aan het uwe, dat de revolutie in West-Europa en Noord-Amerika onberekenbare schade zou doen en reeds heeft gedaan.

En hiermede besluiten wij. Met een woord over de Russische taktiek voor Duitschland, voor West-Europa, tot het Deutsche, het Engelsche, het West-Europeesche en Noord-Amerikaansche, tot het wereld-proletariaat.

Gij, Deutsche en Engelsche, West-Europeesche en Noord-Amerikaansche arbeiders, gij hebt kort geleden, in Maart 1921, in Duitschland de gevolgen kunnen zien van de taktiek der Russen en van de Derde Internationale, en van die van het „links-kommuniste”. Van de Derde Internationale, die het parlementarisme en de cellentaktiek gebruikt. En van het „links-kommuniste”, dat anti-parlementair is en naar de bedrijfsorganisatie streeft. De Derde Internationale, die de partij-dictatuur, het „links-kommuniste”, dat de klasse-dictatuur wil.

De gevolgen van de taktiek van Moskou, van Lenin, Sinowieff, Radek en van de Derde Internationale, van de partij-dictatuur enz. waren: een van boven af bevolen „Putsch”, een vreeselijke nederlaag, fiasco van cellentaktiek en parlementarisme, verraad van een deel der leiders (Levi), verval van een kommunistische partij (V. K. P. D.), verzwakking van het kommuniste.